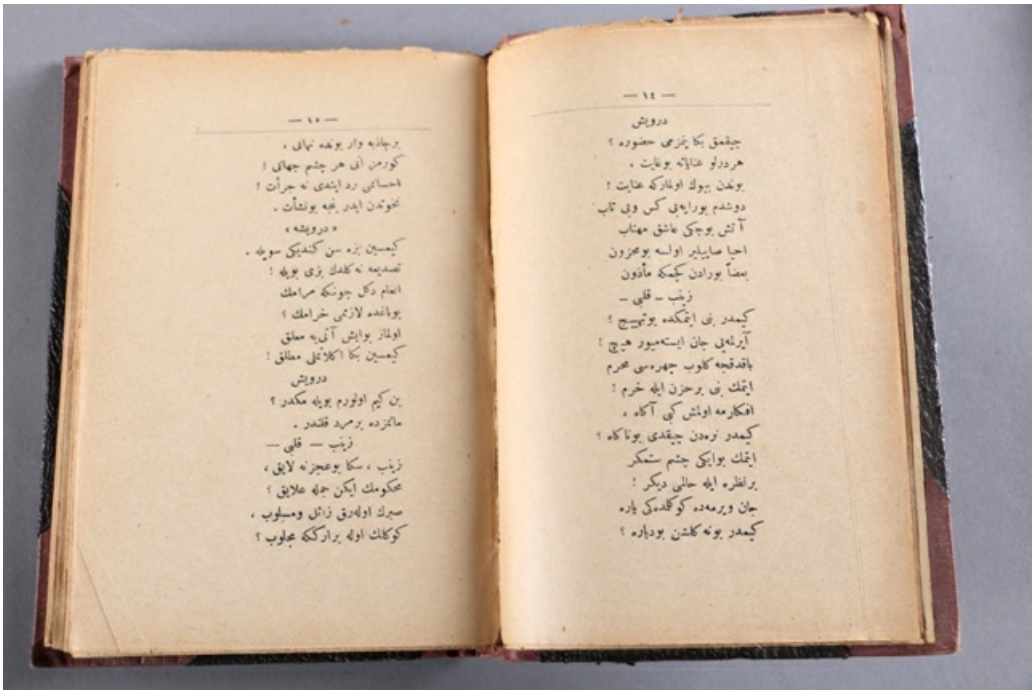

MUHTELİF.

Stok Numarası: 416313

ATATÜRK
NUTUK
TÜRK
Bernard Lewis

— ١٤ —

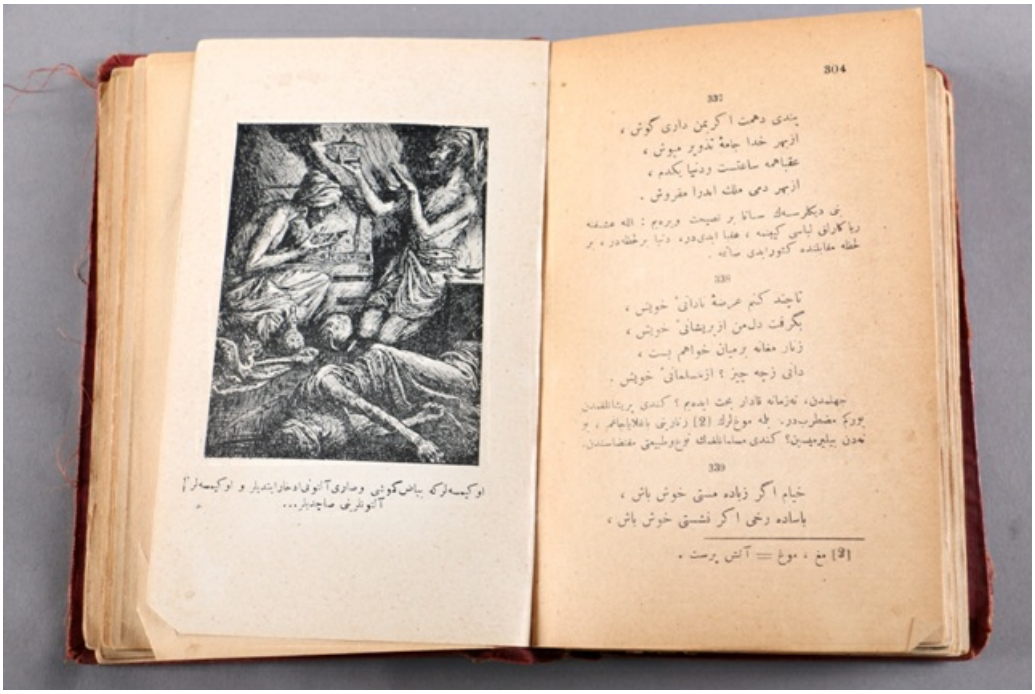
درويش

جيقمق بكا نيزمى حضوره ؟
هردولو عنايته بوغايت ،
بوندن بيوك اولارمكه عنايت ؟
دوشدم بورايه‌يى كس وى تاب
آتش بوچوق عاشق مهتاب
احيا صايبلر اولسه بوعزون
بعضاً بوراداً جمكه مأذون
زينب — قلبى —
كيمدر بى ايتمكده يوتهيج ؟
آيرلديى جان ايسته‌ميور هيچ !
باقدقجه كلوب جهره‌سى محرم
ايتمك بى برحزن ايله خرم !
افكارمه اولمش كبى آكاه ،
كيمدر نوعدن جيقدى يوناكاه ؟
ايتمك بوايكى چشم ستمكر
برلفظيله ايله حالمى دبكر !
جان ويرمه‌ده كوكلده‌كى يازه
كيمدر يونه كلشن بودازه ؟

— ١٥ —

برجانبه وار يوزه نهالى ،
كوزمن آنى هر چشم جهانى !
فحسانكى رد ايتدى نه جرأت !
نحوندن ايدر غيه يونشأت .
« درويشه »
كيمسين يزه سن كنديكى سويه .
تصديعه نه كلدك بزى بويله !
انعام دكل چونكه مرامك
بويانده لازمى خرامك ؟
اولماز بوايش آنى به معلق
كيمسين بكا اكلاتمق مطلق !
درويش
بن كيم اولورم بويله مكدر ؟
مأمزده برمرد فقدر .
زينب — قلبى —
زينب ، سكا بوعجزنه لايق ،
محكومك ايكن حله علايق ؟
صبرك اولدرق زائل ومسلوب ،
كوكلك اوله برازكه مجلوب ؟

اوکیمه‌لرکه بیاض گوزلی وصاری آتلوفی دخی ایتدیلر و اوکیمه‌لرک آتلوقرنی صاچدیلر...

304

333

بندی دهمت اگرمن داری گوش ،
ازبهر خدا جامهٔ تدویر مپوش ،
عقباهمه ساعتست ودنیا یکدم ،
ازبهر دمی ملت اهدرا مفروش .

بی دیکلرسه‌ک سانا بر نصیحت وررم : الله عشقنه ریا کارلق لباسی کیمه ، عقبا ابدی‌در ، دنیا برلحظه‌در ، بر لحظه مقابلنده کنورابدی صاتمه .

334

تاچند کنم عرضهٔ دانی خویش ،
بگرفت دلمن ازپریشانی خویش ،
زنار مغانه برمیان خواهم بست ،
دانی زچه چیز ؟ ازمسلمانی خویش .

جهلمدن ، نه‌زمانه قادر بحث ایدرم ؟ کندی پریشانلغمدن بورکی مضطرب‌در . بله موغلرك [3] زنارینی باغلایاجاغم ، بو نه‌دن بیلیرمیسین؟ کندی مسلمانلغمك نوعیوطیمی مقتضاسندن.

335

خیام اگر زباده مستی خوش باش ،
باساده رخی اگر نشستی خوش باش ،

[3] مغ ، موغ = آتش پرست .

غم ازیه‌لار

محرری : لامارتین

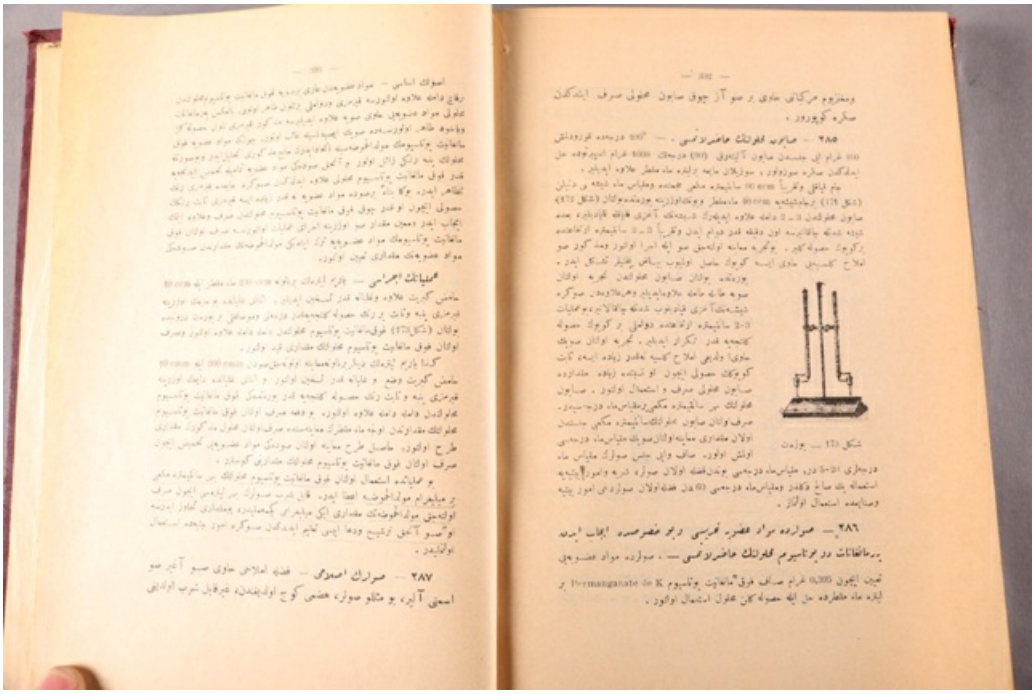
برنجی باب

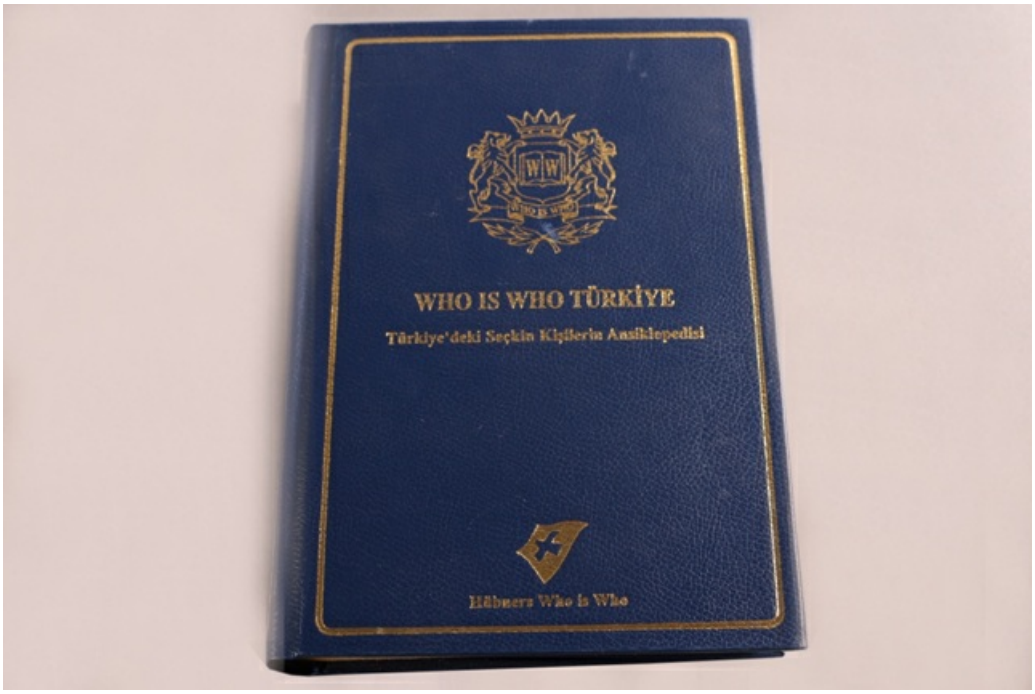
— ۱ —

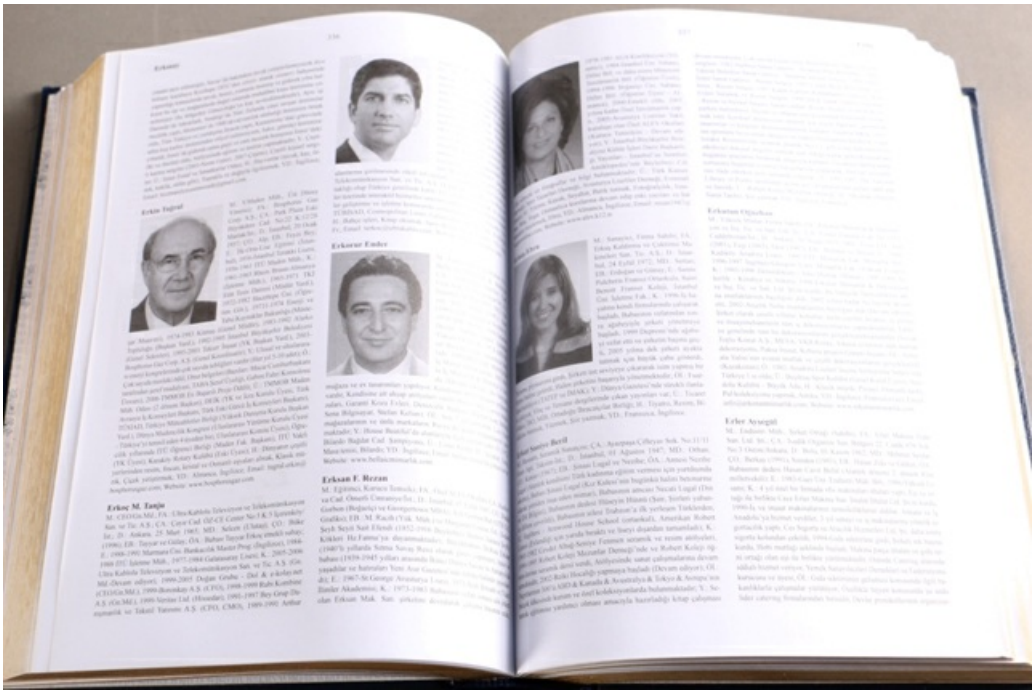
اون سکز یاشنده ایکن عائله‌یی افرادمدن برقاچینه توديع ایتدی . بوقادین زوجیله برلکده برایش ایچین توسقانیه کیدیيوردی . بو ، بی سیاحت ایتدیرمك ایچین ، ایی برجاره ایدی . طبیعت و حیاتك الامحتشم وشعشعه‌دار صحنه‌لرینك تماشاسنه قوشان برجوجوق شوق وتهالکیله یوله چیقدم .

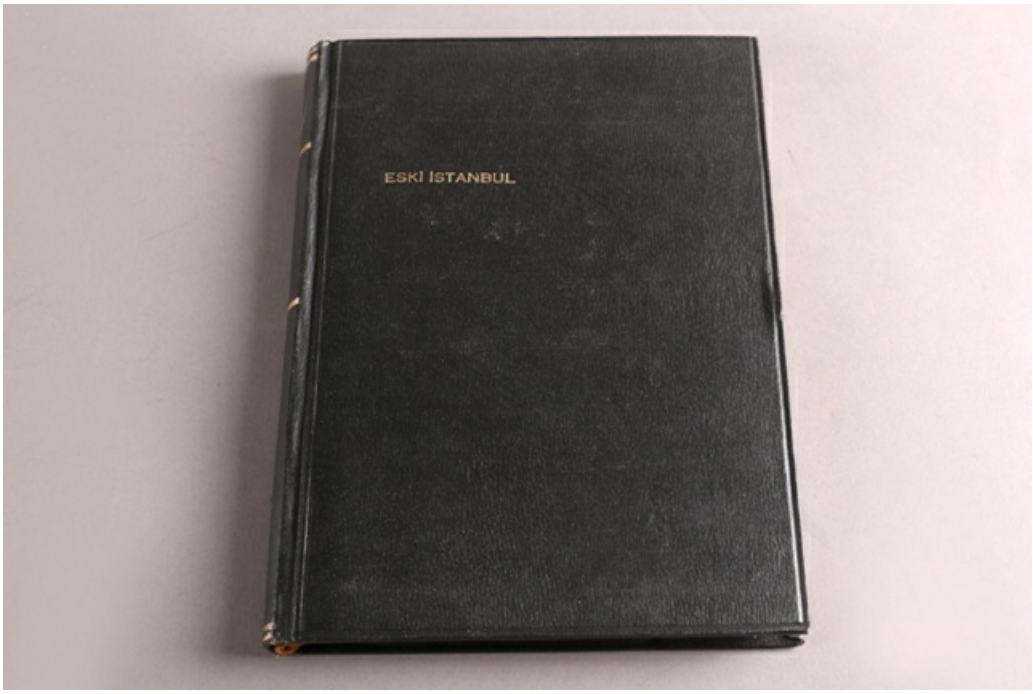
جوجوقلغمدن بری اوزاقدن ، افقك نهایتنده میلی تپه‌سنك اوزرندن قارلرینك پارلادیغنی کوردیکم آلپ طاغلری ، سیاحلرله شاعرلرك فکرمده اوقدر پارلاق خیاللرینی ترسم ایتدیردکلری ده‌کیز ، غوته‌نك ایبانی‌ایله حرارت و آسودکیسنی عادتا تنفس ایتمش اولدیغم او ایتالیا سمامی ، روما ادوار قدیمه‌سنك حالا پایدار پولوتان مباتیسی ، اوزاق‌شیلری برغازهٔ خیال فریب آلتنده کوسترن مسافه ، سرکذشتلر ، اوزون بر یولجیلغك محقق اولان وقایع کونا کونی ،

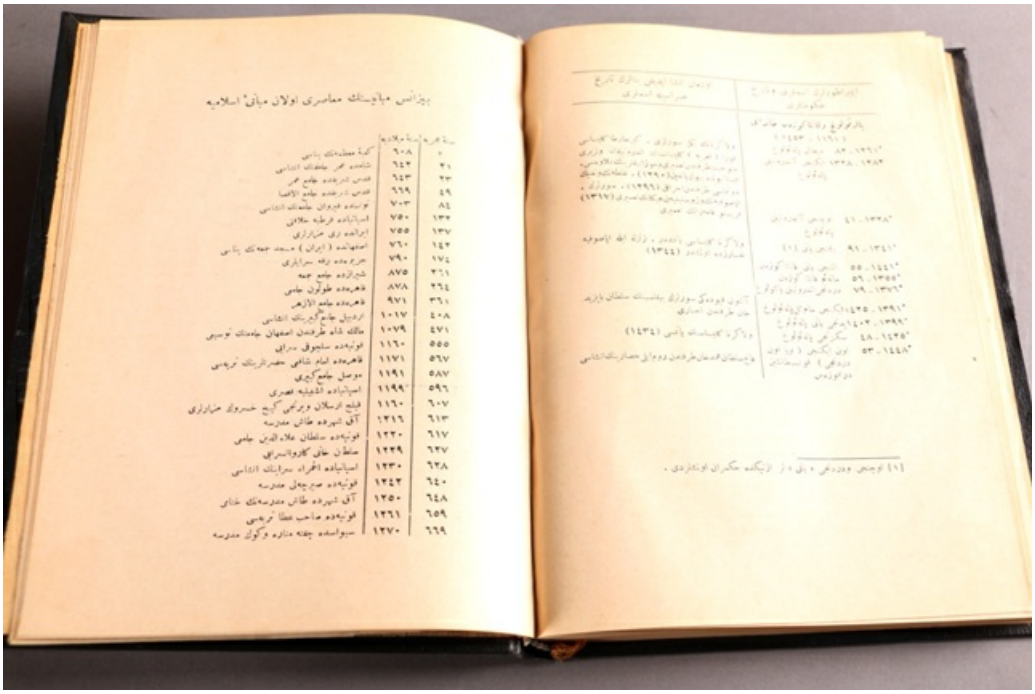

WHO IS WHO TÜRKİYE
Türkiye'deki Seçkin Kişilerin Ansiklopedisi
Hübners Who is Who

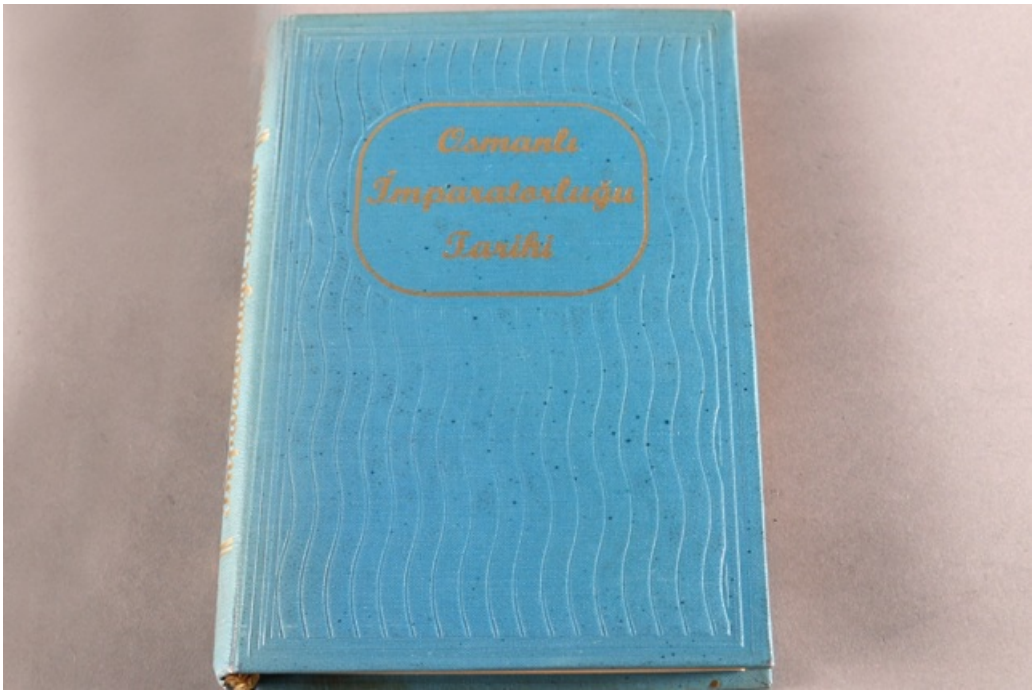

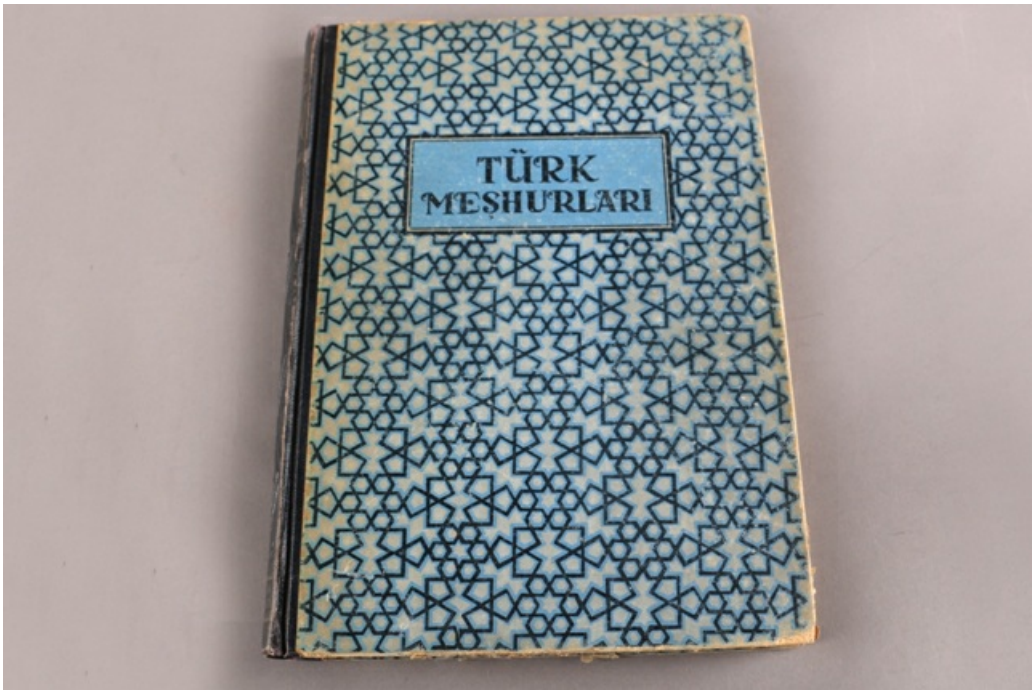

ESKİ İSTANBUL

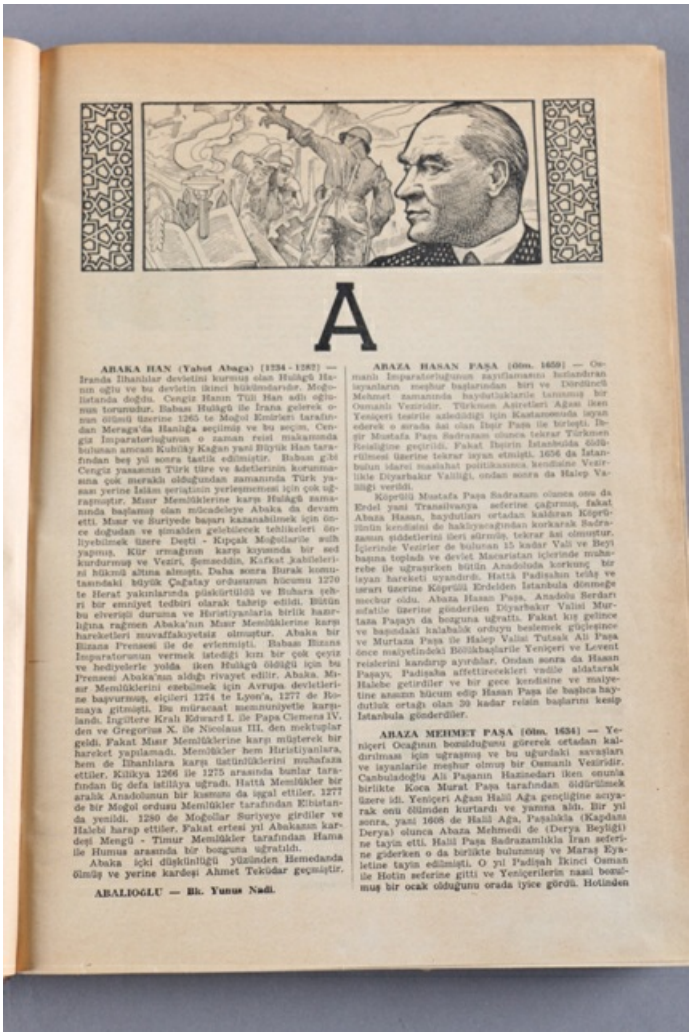

بژانس مباحثات معاصری اولان مبانی اسلامیه

سایه نمره	سنه میلادیه	
۰	۶۰۸	کعبهٔ معظمهنك بانیسی
۲۱	۶۴۲	شامده عمر جامعنك انشاسی
۲۳	۶۴۳	قدس شریفده جامع عمر
۴۹	۶۶۹	قدس شریفده جامع الاقصا
۸۱	۷۰۳	توسعه دیوان حکمنك انشاسی
۱۳۰	۷۵۰	امپراتورلر قرطبه سلاطین
۱۳۷	۷۵۵	ابرامده ری منارلری
۱۵۲	۷۶۰	اصفهانده (ایران) مسجد جمعهنك بانیسی
۱۷۲	۷۹۰	حرم مکه ده رفعه سرایلری
۲۲۱	۸۷۵	شیرازده جامع جمعه
۲۲۵	۸۷۸	قاهره ده جامع طولون جامعی
۳۶۱	۹۷۱	قاهره ده جامع الازهر
۴۰۸	۱۰۱۷	کردیلی جامع کبیرنك انشاسی
۴۷۱	۱۰۷۹	ملك شاه طرفندن اصفهان جامعنك توسیعی
۵۵۵	۱۱۶۰	قونیه ده سلجوقی سرایی
۵۶۷	۱۱۷۱	قاهره ده امام شافعی حضرلرینك تربهسی
۵۸۷	۱۱۹۱	موصل جامع کبیری
۵۹۶	۱۱۹۸	امپراتوره الشبیه قصری
۶۰۷	۱۱۶۰	قلیج ارسلان ویرلکی کبیر خسروی منارلری
۶۱۳	۱۲۱۶	آقی شهرده طاش مدرسه
۶۱۷	۱۲۲۰	قونیه ده سلطان علاء الدین جامعی
۶۲۷	۱۲۲۹	سلطان خانی کاروانسرای
۶۳۸	۱۲۳۰	امپراتوره اخراء سرایلرینك انشاسی
۶۴۰	۱۲۴۲	قونیه ده صیرچالی مدرسه
۶۴۸	۱۲۵۰	آقی شهرده طاش مدرسهنك خانی
۶۵۹	۱۲۶۱	قونیه ده صاحب عطا تربهسی
۶۶۹	۱۲۷۰	سیواسده چفته مناره وکوك مدرسه

Osmanlı
İmparatorluğu
Tarihi

TÜRK
MEŞHURLARI

A

ABAKA HAN (Yahut Abaga) [1234 - 1282] — İranda İlhanlılar devletini kurmuş olan Hülâgû Hanın oğlu ve bu devletin ikinci hükümdarıdır. Moğolistanda doğdu. Cengiz Hanın Tüli Han adlı oğlunun torunudur. Babası Hülâgû ile İrana gelerek onun ölümü üzerine 1265 te Moğol Emirleri tarafından Meraga'da Haniğa seçilmiş ve bu seçim, Cengiz İmparatorluğunun o zaman reisi makamında bulunan amcası Kubilây Kağan yani Büyük Han tarafından beş yıl sonra tasdik edilmiştir. Babası gibi Cengiz yasasının Türk töre ve âdetlerinin korunmasına çok merakh olduğundan zamanında Türk yasan yerine İslâm şeriatinin yerleşmesini için çok uğraşmıştır. Mısır Memlûklerine karşı Hülâgû zamanında başlamış olan mücadeleye Abaka da devam etti. Mısır ve Suriyede başarı kazanabilmek için önce doğudan ve şimalden gelebilecek tehlikeleri önliyebilmek üzere Deşti - Kıpçak Moğollarile sulh yapmış, Kür ırmağının karşı kıyısında bir sed kurdurmuş ve Veziri, Şemseddin, Kafkas kabilelerini hükmü altına almıştı. Daha sonra Buruk komutasındaki büyük Çağatay ordusunun hücumu 1270 te Herat yakınlarında püskürtülmüş ve Buhara tehdiri bir emniyet tedbiri olarak tahrip edildi. Bütün bu elverişli durumu ve Hıristiyanlarla birlik hazırlığına rağmen Abaka'nın Mısır Memlûklerine karşı hareketleri muvaffakiyetsiz olmuştur. Abaka bir Bizans Prensesi ile de evlenmişti. Babası Bizans İmparatorunun vermek istediği kızı bir çok çeyiz ve hediyelerle yolda iken Hülâgû öldüğü için bu Prensesi Abaka'nın aldığı rivayet edilir. Abaka, Mısır Memlûklerini etebilmek için Avrupa devletlerine başvurmuş, elçileri 1274 te Lyon'a, 1277 de Romaya gitmişti. Bu müracaat memnuniyetle karşılandı. İngiltere Kralı Edward I. ile Papa Clemens IV. den ve Gregorius X. ile Nicolaus III. den mektuplar geldi. Fakat Mısır Memlûklerine karşı müşterek bir hareket yapılamadı. Memlûkler hem Hıristiyanlara, hem de İlhanlılara karşı üstünlüklerini muhafaza ettiler. Kilikya 1266 ile 1275 arasında bunlar tarafından üç defa istilâya uğradı. Hattâ Memlûkler bir aralık Anadolunun bir kısmını da işgal ettiler. 1277 de bir Moğol ordusu Memlûkler tarafından Elbistanda yenildi. 1280 de Moğollar Suriyeye girdiler ve Halebi harap ettiler. Fakat ertesi yıl Abakanın kardeşi Mengü - Timur Memlûkler tarafından Hama ile Humus arasında bir borguna uğratıldı.

Abaka içki düşkünlüğü yüzünden Hemedanda ölmüş ve yerine kardeşi Ahmet Tekûdar geçmiştir.

ABALIOĞLU — Bk. **Yunus Nadi.**

ABAZA HASAN PAŞA [Ölm. 1659] — Osmanlı İmparatorluğunun zayıflamasını İstanbuldan isyanların meşhur başlarından biri ve Dördüncü Mehmet zamanında haydutluklarile tanınmış bir Osmanlı Vezîridir. Türkmen Aşiretleri Ağası iken Yeniçeri tesirile azledildiği için Kastamonuda isyan ederek o sırada âsi olan İbşir Paşa ile birleşti. İbşir Mustafa Paşa Sadrazam olunca tekrar Türkmen Reisliğine geçirildi. Fakat İbşirin İstanbulda öldürülmesi üzerine tekrar isyan etmişti. 1656 da İstanbulun idarei maslahat politikasınca kendisine Vezirlikle Diyarbakır Valiliği, ondan sonra da Halep Valiliği verildi.

Köprülü Mustafa Paşa Sadrazam olunca onu da Erdel yani Transilvanya seferine çağırmış, fakat Abaza Hasan, haydutları ortadan kaldıran Köprülünün kendisini de hakkiyacağından korkarak Sadrazamın şiddetlerini ileri sürmüş, tekrar âsi olmuştur. İçlerinde Vezirler de bulunan 15 kadar Vali ve Beyi başına topladı ve devlet Macaristan içlerinde muharebe ile uğraşırken bütün Anadolude korkunç bir isyan hareketi uyandırdı. Hattâ Padişahın tahtı ve tacı üzerine Köprülü Erdelden İstanbula dönmeğe mecbur oldu. Abaza Hasan Paşa, Anadolu Serdarı sıfatile üzerine gönderilen Diyarbakır Valisi Murtaza Paşayı da borguna uğrattı. Fakat kış gelince ve başındaki kalabalık ordüyü beslemek güçleşince ve Murtaza Paşa ile Halep Valisi Tutsak Ali Paşa önce maiyetindeki Bölükbaşılarile Yeniçeri ve Levent reislerini kandırıp ayırdılar. Ondan sonra da Hasan Paşayı, Padişaha affettirecekleri vadile aldatarak Halebe getirdiler ve bir gece kendisine ve maiyetine ansızın hücum edip Hasan Paşa ile başlıca haydutluk ortağı olan 20 kadar reisin başlarını kesip İstanbula gönderdiler.

ABAZA MEHMET PAŞA [Ölm. 1634] — Yeniçeri Ocağının bozulduğunu görerek ortadan kaldırılması için uğraşmış ve bu uğurdaki savaşları ve isyanlarile meşhur olmuş bir Osmanlı Vezîridir. Canbuladoğlu Ali Paşanın Hazinedarı iken onunla birlikte Koca Murat Paşa tarafından öldürülmek üzere idi. Yeniçeri Ağası Halil Ağa gençliğine acıyarak onu ölümden kurtardı ve yanına aldı. Bir yıl sonra, yani 1608 de Halil Ağa, Paşalıkla (Kapdana Deryası olunca Abaza Mehmedi de (Derya Beyliği) ne tayin etti. Halil Paşa Sadrazamlıkla İran seferine giderken o da birlikte bulunmuş ve Maraş Eyaletine tayin edilmişti. O yıl Padişah İkinci Osman ile Hotin seferine gitti ve Yeniçerilerin nasıl bozulmuş bir ocak olduğunu orada iyice gördü. Hotinden

